

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
9 kr., többszöri hírde-
tésnél 7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyilttér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertelen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A zalaegerszegi közép kereskedelmi iskola.

Városunk lakossága kétségkívül örömmel fogadta a lapunk múlt számában közölt nagyfontosságú hírt, hogy a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszterium kegyes intézkedése folytán az 1886. tanévben a zalaegerszegi polgári iskolával kapcsolatos középkereskedelmi iskola harmadik évfolyama megnyitottatik és a tanév végén a harmadik évfolyamba járó növendékekkel a zárvizsgálat (érettségi vizsgálat) megtartatik.

Ha még ehhez hozzáveszünk, hogy a zárvizsgálat megtarthatása az intézmény szervezeteiből kifolyólag magában foglalja egyúttal az egy éves önkényességi jogot is olyképpen, hogy az intézetnek érettségi vizsgálatot tett növendékei egyúttal az egy évi önkényességi jog kedvezményében is részesülnek: úgy az elfogulatlanul gondolkozóknak okvetlenül át kell látnia, miszerint ezáltal városunk a magas miniszterium kegyessége folytán nemcsak egy középiskolával gazdagodott, de sőt a főgymnasium- és főreáliskolával szemben azon előnybe részesíti növendékeinket, hogy már a hetedik évfolyam befejeztével tehetvén érettségi vizsgálatot, egy évvel előbb fejezik be középiskolai szaktanulmányukat, mint a főgymnasium vagy főreáliskola növendékei.

A magas miniszterium legutóbbi bölcs intézkedése által kereskedelmi iskolánk szervezése teljesen befejeztetvén, a közönség tájékoztatása végett közvetlen a tanév elején szükségesnek tartjuk magáról az intézményről a következő felvilágosító sorokat közzé tenni:

Napjainkban, midőn a kereskedőktől a szakjukba vágó alapos ismereteket, a különböző országokban divó, egymástól többé kevésbé

elütő kereskedelmi irányok- és elvekkel való megbarátkozást, szakismeretet és gyakorlati képzettséget kívánnak: felesleges a kereskedelmi iskolák szükségességét és fontosságát részletesen fejtegetnünk.

Érezte ezt maga a közoktatásügyi miniszter is, azért tette a kereskedelmi iskolák ügyét legújabbán tüzetes tanulmány tárgyává, melynek közvetlen folyamánya volt az 1885. évi augusztus hó 3-án 29.801. szám alatt a kereskedelmi iskolák szervezete tárgyában kiadott részletes és az egész kereskedelmi iskolai oktatást felölelő rendelete, melynek feladata volt az ezen oktatás körében eddig felmerült hiányokat orvosolni s a kereskedelmi iskolai oktatás egységes voltát megállapítani s így az ez irányban tervbe vett célok elérését biztosítani.

A hivatkozott rendelet a kereskedelmi iskolákat alsó- és középkereskedelmi iskolákra osztja.

Jelen felszólalásunknak nem célja a kereskedelmi iskolák mindkét ágát ismertetni, ennél fogva kizárólag a középkereskedelmi iskolákkal foglalkozunk.

Legyünk tisztában első sorban is a nevekkel. Nekünk magyaroknak egyik gyengénk, hogy a címeteket igen hajhászjuk; örülünk a lelkünk, ha egy fokkal magasabb címmel tisztelnek meg bennünket, mint ami állásunkból kifolyólag bennünket joggal megillet. E gyengeséget tapasztaljuk a kereskedelmi iskoláknál is.

Legrégibb kereskedelmi iskolánk a budapesti, mely akadémiai címet viselt. Évtizedeken keresztül teljesíti magasztos missióját s az igazság ellen vétenénk, ha el nem ismernők ezen intézet érdemeit, főleg a kereskedelem magyarártása érdekében kifejtett buzgó törekvéseit. — A szervezetre vonatkozólag kiadott miniszteri rendelet életbe lépte előtt létezett kereskedelmi

iskolák megelégedtek a középkereskedelmi iskola címmel. Mióta azonban e rendelet életbe lépett, mely pedig csakis közép- és alsófokú kereskedelmi iskolákról szól, a volt középkereskedelmi iskolák egymásután folyamodtak a miniszteriumhoz az akadémiai címért, így a debreczeni, székesfehérvári, pozsonyi, soproni középkereskedelmi iskolák és értesítőjükben mint vívmányt tüntetik fel, hogy már most kereskedelmi akademiák. A kevésbé jártas azt hiszi, hogy a kereskedelmi akadémia valami magasabb intézet, mint a kereskedelmi középiskola s lehet, hogy e címmel talán a közönségnek az ügyhöz nem értő, vagy a dologgal tisztában nem levő részét félrevezethetik, mert ezek azt gondolják, hogy a kereskedelmi akadémia előnyösebb életpályákra előkészítő intézet, mint a középkereskedelmi iskola, míg a dologgal tisztában levő legfeljebb mosolyog a közönség tájékozatlan részének félrevezetésére szolgálható ezen törekvés felett.

A kereskedelmi akademiákat, közép kereskedelmi iskolákat, a polgári iskolákkal kapcsolatos középkereskedelmi iskolákat a közönség úgy tekintse, mint teljesen egyenrangú intézeteket. Mindezen iskoláknak célja, hogy a belőlük kilépő, az egész tanfolyamot elvégzett ifjak mindazokat elsajátíthassák, melyek segítségével a kereskedés bármely ágában helyet foglalhatván, ott rövid idő alatt hazafias, művelt, szakmájában teljesen jártas és kiválóan használható munkaerőkké váljanak.

Önálló kereskedők nevelésén kívül célja ezen intézeteknek oly ifjaknak is tudományos képzése, akik nem a szoros értelemben vett kereskedelmi pályán, hanem az állami közigazgatás egyes ágainál óhajtanak alkalmazást nyerni.

És hogy a kereskedelmi akademiák és középkereskedelmi iskolák között e részben sincs semmi különbség, kitiunik egyszerűen ama tény-

„Zalamegye“ tárcája.

A légyott.

— Igaz történet. —

Tamás Tamás 28 éves fiatal ember és valóságos fogalmazó valamely miniszteriumban. Ragyás képű kis emberke, de szorgalmas és ambitiosus. Az egész világ meg van győződve felőle, hogy még sokra viheti. Ő maga legjobban, s minden pillanatban várja titkárrá való kineveztetését.

Német Amália fiatal leánya; kisdéd, sovány, szintén ragyás képű, de rendkívül érzékeny és ideges. Szemeinek zsilipjei mindig rendelkezésére állanak; akkor sir, amikor akar. Szóval valóságos eszménye azon hölgyeknek, kik ha a rendkívüli körülmények csodálatos összetalálkozása folytán férjet képesek maguknak kaparítani, e szerencsétleneket ideje-korán megőszítik, agyon szekirozzák, kerékbe törlik, s jól kiérdemelt kora sirjukba fektetik.

Még az a szerencse, hogy az e fajta kisasszonyok csak ritkán, többnyire csak akkor kapnak férjet, — ha gazdagok.

Német Amália pedig még csak nem is volt gazdag, még is kapott férjet.

Még pedig milyen férjet! Tamás Tamást, a kiről az egész világ meg volt győződve, hogy még sokra viheti.

Hogy az olvasó se törje soká a fejét rajta, hogy mindez miként történt, hanem mindjárt megértse, a dolgot, nem kell többet mondanom, minthogy Német Amáliának a papája miniszteri tanácsos, még pedig a Tamás Tamás miniszteriumában, és így az, hogy Tamás sokra vihessen a dolgát, első sorban tőle függött. Kezében volt sorsa.

Ezt tudta Tamás Tamás is, s azért egyetlen egy estélyéről sem maradt el a tanácsos urnak, s Amália kisasszonynak állandó s mondhatni egyetlen cotillion táncosa volt úgy ez estélyeken, mint mindenütt a világon, ahol gonosz sorsa összehozta vele; — mert ő e találkozásokat így szokta nevezni. Nem volt képes bájakat telfedezni rajta, sőt bizonyos hideglelésszerű borzadást érzett mindannyiszor, valahányszor így kellett

hozzá szólnia: „Ha esetleg nem lenne elgérkezve kisasszony, szabad eszednem a cotillionért.“

Mindig szabad volt. Amália kisasszony soha sem volt elgérkezve, sőt nem is akart elgérkezve lenni, — mert... oly csillagok lévén, kik egymást kergetik... Amália kisasszony sem cotillion, sem mazurkát, sem semmiféle más táncot sem szeretett annyira senkivel táncolni, mint Tamás Tamással, pedig ez a nagy jövőjű fiatal ember a táncban — mint mondani szokás kissé ügyetlen és szőgletes volt, a csárdásban pedig ép úgy ugrált, mint valami medvebocs. Ezt mindenki látta és megmosolyogta, csak Amália kisasszony nem látta. Fülig bele volt szerelmesedve a szerencsétlen.

Igy állanak a dolgok, midőn a magyar gazdaszónyok álarcos táncvígalmának nagy éjszakája megérkezett.

Az egész világ ott volt, csak Német Amália kisasszony nem lehetett ott, mert midőn délután Tamás Tamás tiszteletét tette, ott feküdt a dívánon irtózatossá migraiban szenvedve.

Tamás Tamás tehát könnyű szívvvel sietett fel a redoutba. Első eset volt, hogy magát szabadnak érezte s nem kellett az estélyt Amália kisasszony lábainál udvari szolgálatban töltenie.

De Tamás Tamás korán örült és csalatkozott. Amália kisasszony mint kertész leány megjelent a bálban, s az egész migraine csak hadi csel volt.

Tamás Tamás egy oszlophoz dőlve nézte az előtte elhaladó álarcos menetet, s kíváncsian várta: nem kerül-e számára is valami kalandocska.

Egyszerre hirtelen egész lényében összerázkódott. Egy gyöngéd kis kéz érintette karját, s egy vékony elváltotatott hang azt kérdezte tőle, hogy hogy mulatsz Tamás?

Kertészleány volt, gyöngéd karcsú termettel s oly kacér álarccal és kalapkával fején, hogy Tamás rögtön érdeklődni kezdett iránta.

Hozzá szegődött, élénk társalgást kezdett s az egész estét vele töltötte. Oly jól mulatott, hogy mikor a leány azt mondta, hogy no most Isten veled, föl kell keresnem a mamát, már fülig beleszeretve, s megragadva álarcosnőjének kezét, légyottot kért tőle.

De hát mikor és hol? Kérdé a kertészleány felindulástól remegő hangon.

Tamás Tamás gondolkozni kezdett. Első eset volt, hogy valaki légyottot adott neki. Sokáig habozott, hogy hová rendelje. Végre is elég szerénytelenül és ügyetlenül saját lakását említette.

Oda nem megyek — mondá a kertész leánya — hanem ha akarod holnap tizenkét órakor az állatkertben a majmok kalitkája előtt. Ott feltűnés nélkül találkozhatsz.

— Ott leszek.

Ott is volt, valamint Amália kisasszony is. Mikor Tamás Tamás megpillantotta Amália kisasszonyt, majd hanyatt esett ijedtében. Mindjárt kitalálta, hogy esel-szövénynek esett áldozatul. Amália kisasszony azonban mosolyogva hozzá lépett, s kacér hangon így szólt:

— Látja, megtartottam szavamat. Eljöttem megkérdezni, hogy mi az hát, a mit oly sürgősen akar tudtomra adni?

— Tamás zavartan hebegett valamit a kellemes meglepetésről. Amália kisasszony pedig nevetésben tört ki, s azt mondta, hogy tudta, hogy fölismerete őt, más-kép nem mert volna eljönni.

De nevetését hirtelen ijedt sikoltásai váltotta fel.

— Jaj a papa!

Valóban az egyik ösvényen a tanácsos úr önagysága közeledett.

— Mi ez? kiáltá elszörnyűködött hangon, midőn leányát megpillantotta. — Hogy jöttél te ide?

— Bocsanat papa, soha sem teszem többet.

— És ön ön uram? Ön compromittálta, megölte jó hírnevét!

— Bocsanat nagyságos uram... rebege Tamás... csak azt akartam tőle megkérdezni, hogy... hogy... eljön-e hozzám feleségül?...

— Nos? kérdé gúnyosan a tanácsos úr.

— Van szerencsém Amália kisasszony kezét megkérni.

— Az már más... mondá mosolyogva a tanácsos úr.

Tamás félév óta férje Amáliának. Sütik, főzik, őszítik és kopasztják.

De már titkár, s ha Isten a miniszteri tanácsos urat élteti, esztendőre vagy kettőre osztály tanácsos.

Meg is érdemli szegény, megszenved érte.

Balázs Sándor.

körülményből, hogy mindkét intézet növendékeit ugyanazon kedvezményekben részesíti, melyek t. i. a gymnasium és főreáliskolákat megilletik.

Az 1883. évi „a tisztviselők minőségéről” szóló I. törvénycikk értelmében a polgári iskolákkal kapcsolatos középkereskedelmi iskolát sikerrel elvégzett és az érettségi vizsgálatot kiállott növendékeink minősülteknek és illetékeseknek vannak nyilvánítva a következő életpályáknál:

a) póstai szaknál mint pósta-tisztviselő, tiszt és gyakornoki tisztviselő;

b) pénztári szaknál mint központi állampénztári és adóhivatali tisztviselő, köztörvényhatósági pénztárnok, alpenztárnok, ellenőr;

c) a kezelési szaknál dohányárulási, raktári, lottoigazgatósági hivatalnok, telekkönyvvezető;

d) zálogházaknál mint igazgató, ellenőr, könyvelő, pénztárnok, ellenőrzési számtiszt;

e) továbbá az államszámvitel, jegyzői, tanári stb. vizsgálatoknak annak idején való s külön készség utáni letévése ezen életpályákat is megnyitja számukra;

f) vasutaknál mint forgalmi gyakornokok, felvételi vizsgálat nélkül léphetnek be.

A kereskedelmi középiskola továbbá átmeneti iskola gyanánt szolgál olyan ifjaknak, kik a mezőgazdasági szakpályára készülnek. Ugyanis a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnak 1882. évi április hó 30-án 4750. sz. a. kelt rendelete a kereskedelmi középiskolát jó sikerrel végzett növendékeknek biztosítja a hazai összes gazdasági akadémiákba való felvételt.

Az előadottak alapján azt hisszük, hogy a közönség a középkereskedelmi iskolákról teljes tájékozást szerezhet magának.

Ismertetésünk befejezéseül, a zalaegerszegi polgári iskolával kapcsolatos középkereskedelmi iskolákra vonatkozólag még szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy ide oly növendékek vétetnek fel, akik a gymnasium, real vagy polgári iskola negyedik osztályát sikerrel elvégezték, vagy akik legalább 14 évesek és az említett iskolák négy osztályában taníttatni szokott tantárgyakból felvételi vizsgálatot állanak ki. Akik ily felvételi vizsgálat után lépnek az intézetbe, ezek is a kereskedelmi osztályok elvégzése után a fent érintett kedvezmények mindegyikében részesülnek, kivéve az egy évi önkényességi jogot, mely csakis az előzőleg négy (gymnasium, real vagy polgári iskolai) osztályt végzett kereskedelmi iskolai növendékeket illet meg.

Középkereskedelmi iskolánk II., III. évfolyamába csakis azon növendékek vétetnek fel, akik intézetünk, vagy valamely középkereskedelmi iskola I., illetve II-ik évfolyamát sikerrel elvégezték; ugyanis felvételi vizsgálat után a középkereskedelmi iskolának csakis első osztályába lehet belépni. — A tandíj intézetünknel a kereskedelmi szakra járók részére jóval kevesebb, mint más középkereskedelmi iskoláknál. Ugyanis egész évre 15 frt fizetendő tandíj és 1 frt az ifjusági könyvtárra és az értesítő nyomtatási költségeire.

Hiszszük, hogy városunk és vidékének közönsége, átlátva a kereskedői pálya fontosságát; figyelembe véve azon előnyöket, melyeket a középkereskedelmi iskolák az azokat elvégző növendékek részére biztosítanak: megragadja a kedvező alkalmat és gyermekeiket ez irányban kiképeztetni s ezáltal azok jövőjét biztosítani igyekeznek. —

Közegészségügy.

A közegészségi állapot — a közigazgatási bizottság elé terjesztett jelentés szerint — a felhők közt július haván át a megye egész területén általában kedvező volt, járvány vagy ragály nem uralgott és szörványosan is csak az izületi csúsz-, heveny-, gyomor- és bélhurutnak általában szelid lefolyású ritkább esetei fordultak elő, sőt a már június havában rendkívüli nagy fokra emelkedett meleg időjárásnak sem volt a közegészségre káros behatása tapasztalható, ellenkezőleg a folyton száraz meleg s utóbb a reggeli és esti hűs légáramlat alatt a betegülések gyérülése és enyhébb lefolyása következett be.

Ettől eltérést a gyermekek egészségi állapota csak annyiban mutatott, hogy némely vidéken a gyomor és bélhurutnak és a vérhasnak is bár gyakoribb, de szintén veszélytelen lefolyású esetei fordultak elő, a heveny fertőző kórok pedig már június hó végén megszűnő, ily jellegű betegülések július haván át nem merültek fel. — A heveny gyomor és görcsös béllobnak azonban Nagy-Kanizsán egy halálos kimenetelű esete fordult elő. Ugyanis régebbi idegbántalmakban szenvedett Heineczmann József cs. és kir. nyugalmazott alezredes június hó 23-án a rendkívüli nagy hőségben vasuton Gráczból

történt hazatérése után rögtön megbetegedvén, est 10 órakor a cholera nostras tünete közt elhunyt, mely esetben a kellő óvintézkedések megfelelő részletességgel fogantatosították s egyáltalán megveszerte a cholera behurcolásának és terjedésének megállítására vonatkozó rendszabályok mikénti fogantatosítása szigorúan ellenőrzetik s erről az összes szolgabírói és város tanácsi részletes jelentések a belügyminiszteriumhoz fel is terjesztettek. —

A hasznos háziállatok egészségi állapota július haván át annyiban vált kedvezőbbé, hogy a sertések között pusztított orbáncos torokgyík megszűnt, a szarvasmarhák közt azonban 26 antrax kórbani elhullás fordult elő, ezen, az egy havi rendszer arányt túlhaladó elhullási esetek az állategészségügy állapotának kimutatását is kedvezőtlenebbé teszik; a szabályszerű óvintézkedések mindenütt kellő mérvben fogantatosítottak.

Sajnos öngyilkosságot 3 egyén követett el, kik közül kettő felakasztással, egy pedig pisztoly lövéssel végezte ki magát.

Megyei térképek.

A megyei térképek ügyében a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a kir. tanfelügyelőségekhez a következő, közérdekű körrendeletet intézte, melyet melegen ajánlunk az iskolázások becses figyelmébe:

„Azon meggyőződésben, hogy a hazai földének, természeti és politikai viszonyainak alapos ismerete minden honpolgárnak egyik legelső és legfontosabb szüksége s hogy a földrajz, mint szemléltető és az ismeretek legkülönbözőbb ágait összekapcsoló tantárgy, az oktatásban kiváló szerepet visz, ezen tantárgynak a hazai iskolákban leendő helyes és sikeres tanítására s az ahhoz szükséges taneszközök előállítására mindenkor gondot fordítottam.

Már az 1879. évben 22918. sz. a. kiadott rendeletben gondoskodtam arról, hogy a földrajzi oktatás legelső foka a helység és környékének leírása számára az iskolák megszerezhessek a m. kir. államnyomdából az egyes községek és határaitknak ottan készülő helyrajzi térképeit; az oktatás harmadik foka számára készítetttem hazánk, a monarchia és az egyes földrészeknek a m. kir. egyetemi nyomdában kapható fali és kézi térképeit.

Még csak a földrajzi oktatás közép foka, a megye ismertetése volt az oktatás céljainak megfelelő jó térképek hiány. Ezen segítő, kezdeményezésemre Pozner K. L. Budapesti térképészeti intézetet alapított s ebben az egyes megyék fali és kézi térképeit készítteti. Ezen, kiváló szakemberek által tervezett és a technika minden tökélyével előállított, csupán csak az oktatás szükségleteire való tekintettel készített térképekből eddig Pest, Torontál, Vas, Szilágy, Sáros, Bács-Bodrog, Pozsony, Baranya, Zala, Sopron, Somogy, Fehér, Tolna, Veszprém és Kolozs megyék kézi térképe (ára 30 kr.) és néhányank kivételével fali térképe (ára 4—5 frt) jelent meg. Ezen térképek az országos tanszermuzeum állandó bíráló bizottsága, bel- és külföldi szakértők által minden tekintetben helyeseknek és kifogástalanoknak találtatván, a földrajzi oktatás minden foka most már a szükséges taneszközökkel rendelkezik.

Azon óhajástól vezéreltetve, hogy ezen, nagy áldozatokkal előállított eszközök az iskolák által a földrajzi oktatás érdekében fel is használtassanak, tekintetes Uraságodnak meghagyom, hogy a vezetése alatt álló iskolákat kötelezze, hogy amennyiben eddig meg nem tették volna, mindegyik megszerezze a) a m. kir. államnyomdától a község helyrajzi térképét, b) Pozner K. L.-tól a megye fali térképét, c) az egyetemi nyomdától Magyarországot, a monarchia és a föld egyes részeinek fali térképeit és hogy legalább a jobb módban élő szülők gyermekei köteleztessenek, hogy a megyének Pozner K. L. kiadásában megjelent kézi térképét, valamint az egyetemi nyomdában kapható Magyar korona országai s a föld részei kézi térképét is, szerezzék meg; mert csakis így remélhető, hogy a gyermekek a térkép olvasását megtanulják. — Trefort.

Fürdői levél.

Varasd-Teplitz, 1886. augusztus hó.

Midőn az ember Nagy-Kanizsáról kiindul s a szép Muraközön át utját Varasd felé veszi, a kékelő stejter és horvát hegyek szemlélete gyönyörű látványt tár föl, mely szépségében fokozódik, ha bozzájok közeledünk.

Varasdon túl a teplitzi fürdő felé vezető hegyes vidék pedig egyike azoknak, melyeknek látása magában véve kellemes benyomást tesz mindazokra, kik a természet ily nemű szépségeiben gyönyörködni tudnak.

Az örökké emelkedni látszó utakon gyorsan lehet haladni, mivel azok tökéletes jó karban tartatnak fen, s a két oldalról levő erdőség különféle fáival, melyek között sok helyen magas fenyő csoportok, mint óriási sőtét pontok tűnnek fel, azt hitethetnek el az utazóval, hogy Erdély fenyves bércéhez vezetnek, hol a lég üdőbb, s beszívása magában véve is gyógyhatással van.

A teplitzi fürdőbe vezető út egy jó óráig tart a hegyek tetején s erdőség között. De a hegyek nagy része jól művelt szőlőkkel telvük, s számos pompás villa ékíti a különben is fenséges tájkot, melyek között csaknem a legmagasabb ponton a Bauer féle villa, mint roppant vagyonosság jelvénye pompázik, s nagy gondnal tartott park közepén állván, magában véve igazolja, hogy kietlen bérc tetején is szépet és bámulni valót alkothat az emberi ész, erő, akarat és pénz.

E villától már jól lehet látni egy másik magaslatot, melyen ugyan nem fénytel s pompával, de azért nagy költséggel felállított kényelmes lakás áll, a hová a teplitzi fürdő vendégek kirándulásokat szoknak tenni, s olykor egész társaság rendez ott ebédet, vacsorát, s a nagyszerű kilátás, mely szabad szemmel is egész Csák tornyáig terjed, s az ivániesi és stejter hegyek egész nagyságukban tűnnek föl, pompás látványt nyújt. E magaslat neve: Tonivitz, s a fürdő felé eső aljában

vannak azon források, melyek hidegvizet kínálnak a kirándulókat, míg a szomszédos hegyek oldalában a kötejtő munkások végezik nehéz és fáradtságos teendőiket.

Ezen szép kilátásu hegy már összeköttetésben áll a teplitzi fürdőhöz tartozó nagy és szépen rendezett parkkal, mely ugyan maga is hegyen fekszik, de aljában díszes sétatér nyílik elénk, a hol a zene naponként mulattatja a fürdő vendégeit.

E sétatéren van a hírneves teplitzi fürdő főforrása, — az úgynevezett kenes kut. Alig egy ölnyi mélységben a földszintől bugyog a gazdag forrás, mely meleg párájával s kénzagával betölti maga körül a helyet a nélkül, hogy azt kellemetlennek lehetne mondani; ide jön a vendégek nagy része a melegvíz ivás végett, melyet rendszeren csinos leányka szolgál minden ivónak üveg vedrőből, melyet percenkint merít alá a kutba kötél segítségével.

A vendégeknek e hely nagyon kedves, és délelőtti óráikat rendszeren itt töltik el a gyönyörű hárs és platán fák árnyéka alatt.

Megemlítésre méltó e helyütt a kut körzete vagy kávéja, mely a régi római időkől származó faragványokból van összeállítva, s oly szép, hogy a fürdő értelmesebb vendégei gyakran elmerülnek annak szemléletében. E faragványok fehér márványba vannak vésvé, s óskori hitregebeli hősokeket s egyéb alakokat ábrázolnak s oly szépen, hogy ezer évet haladó régiségöknek dacára az alakok tökéletesen tűnnek elő, s homlokzatai annyira épek, hogy ez okból jelenkori műnek tarthatnók.

A sétatér bejáratát képező kapu tetején két nyulplánéz egymásra, szintén a római korból fennmaradva, s a kapu homlokzatán latin felirat olvasható, a mi azt látszik igazolni, hogy fenállása oly régi — ez is márványba van vésvé — hogy a különben nagyon is horvát nemzetiséget szentelgő lakosok ép e régiségnél fogva kegyeletből hagyják fön, s azért nem eserétkék ki horvát felirattal.

Egyébiránt nagyobb hiedelmet lehet tulajdonítani e latin felirat fenállása tekintetében annak, hogy a fürdő a zágrábi székeskáptalan tulajdona, s mint rendszeren, ugy ezen káptalan is óvja mindazt az enyészettől vagy pusztulástól, a mi régi, s tudományos vagy művészi emléket hord magán.

Bármily legyen is azonban oka, hogy e régiségek oly épen fenállanak, azért az érdem kétségtelenül a nemes káptalané, s nagyon helyén lenne, ha történések vagy régészek figyelmét költené föl, kik bizonyára azokban nevezetes dolgokat tudnának felfedezni.

E sétatér, mint érintem, csak egy utcá által van elválasztva a tulajdonképeni fürdő helyiségtől, s a mint annak kerítését, mely csinos vasrácszatból áll, — átléptük, egy hatalmas nagyságú vízhűtőhöz — bazain — érünk, mely kristály tisztaságú kenes vízzel van mindenkor teli, s innét láttatnak el az összes fürdőkádak meleg kenes vízzel, s maga a hűtő a már érintett kútból föld alatti csatornán át táplálkozik.

Ezen bevezető körülírás után átértek a tulajdonképeni fürdőhely rövid leírásához, s érintem röviden mindazt, ami iránt a fürdővendégek érdeklél viselhetnek.

A varasd-teplitzi fürdő intézet egy hegy oldalán áll, vele szemben s balról a kis falu, Teplitz, melynek vidéke bájos, levegője egészséges. A fürdőhelyiség egy kellő csinnal épült egyemeletes házból áll, melyben mintegy 100 szoba áll a vendégek rendelkezésére; jól berendezett épület, mely kényelem tekintetében semmi kívánni valót sem hagy hátra, s zárt folyosói a fürdőt használókat a közvetlenül vele összeköttetésben levő fürdőszobákhoz vezetik, melyek tiszták, és kényelmes nagyságuk. — Sem a szálló szobák, sem a fürdőkádak nem drágák, és így dacára annak, hogy évenként 12—13000 fürdő vétetik benne, a nagy költséggel fenntartott intézet nagy jövödelmet nem nyújt tulajdonosának. De éppen eme körülmény az, mely biztosítja a különben páratlan gyögyerőt képező fürdőintézetet arról, hogy rövid idő alatt világfürdővé válik, mert olcsóság mellett a köszvény és csúzos fájdalomokban szenvedők már néhány fürdő vétele után tapasztalják, hogy gyögyulnak, s számosan vannak, köztük e sorok írója is, kik a fürdő rövid használata után már is hihetetlennek vélt eredményt értek el.

Maga a fürdő oly jótékony, oly biztosan hat, hogy megérdemelné méltán, hogy mindazok, kik oly bajban szenvednek, melyek kenes vízfürdő által gyógyíthatók, a különféle egyéb fürdőket teljesen mellőzve, egyedül ide zárandokoljanak, a hol a betegek már néhány nap alatt felejtethik fájdalmaikat. —

Gondoskodva van itt a szórakozásról is, mely a fürdőigazgatóság érdeme, s a vendégek idejüket kellemesen tölthetik anélkül, hogy a csendet és nyugalmat élvezni kívánókat csak egy percre is zavarja.

Előnye e fürdőnek a kész szolgálat, tisztaság és hogy a más fürdőkben alkalmatlankodni szokott repülő állatkák, mint: szúnyog, légy, — itt nem is tapasztalhatók. —

Igaz ugyan, hogy a vendéglői kiszolgálás a pincérek ügyetlensége folytán nem kielégítő, de ezen ok a mostani vendéglő bérleljének tulajdonítható, kinek onnét eltávolítása a tulajdonos és vendégeknek együttes érdeke volna.

A jelenlegi igazgató ngos és főtisztelendő Matancsi Márton úr, — zágrábi székeskáptalani kanonok. Egy kitűnő, jeles férfit, kinek figyelme kiterjed mindenre, a mit csak egy jó gazdának figyelembe kell venni. —

Nem lehet említés nélkül hagyni a fiatal, de nagyon ügyes és komoly tudományu fürdő orvost sem, ki óránként körültekint a fürdőhelyen, — s a netán hozzája folyamodók tőle megalégedetten távoznak. Az előzőeken s jeles tehetségű orvos neve Dr. Longhino A.

Az igazgatóságot képviselő tiszt Szeneccics István és Zlatényi Előd urak készsége, jó bánásmódja, pontosságja s lekötél-öz nyájás magaviselete, s vendégszeretete ritkítja pártját és lehet mondani, hogy ezen intézetnél pótolhatlanok, s a fürdővendégek hozzájuk oly bizalommal közelednek, s barátságukat annyira kedve-

lik, hogy a fürdőbéli távozásuk alkalmával érzékeny bucsut szoktak tőlük venni, s szívesen gondolnak arra, hogy velük más alkalommal is találkozhassanak.

Nem esoda, hiszen Zlatenyi Előd tős gyökörös magyar fiú Munkácsról.

Ezen körülmények szolgáltatnak okot arra, hogy ezen tündöklő vendégei évről évre szaporodnak, s az idei száma oly nagy volt, a minő eddig soha, és ha továbbra is fentartja az igazgatóság ezen előnyökét, Teplitz rövid pár év alatt világhírű fürdővé lesz, és hogy azzá legyen, meg is érdemli.

Ami a vendégeket illeti, azok nagy része magyar, különösen Zala, Somogy és Vas megyéből; ezután a horvátok, olaszok, stejerek stb., kik egymás között mindnyájan barátságosan élnek, s kirándulásokat vegyes társaságokban tesznek.

Fődolog, hogy bár fele része a vendégeknél nőből áll, s közöttük sok szép és fiatal is van, azért öltözékükben fényűzést nem tanúsítanak, s egyszerű öltözékük által magukat még kedvesebbé teszik.

Dr. Fúrnek László.

Tanodai értesítés.

A zala-egerszegi polgári fiú, s a vele kapcsolatos középkereskedelmi iskolánál és műasztalos tanműhelynél a beiratások augusztus hó 31-én és szeptember hó 1—3. napjain tartanak naponként délelőtt 9—12 óráig a polgári iskolánál az igazgatói irodában. Ugyanezen napok délutánjain 2 óráig lesznek a felvételi és javító vizsgálatok.

A polgári iskola I. osztályába felvételt azonos növendékek, kik a 9 éves kort betöltötték s a negyedik osztályról elégséges bizonyítványt mutatnak fel, vagy ennek hiányában a magyarnyelv és számtanból a felvételi vizsgálatot sikerrel kiállják. A miniszteri rendelet értelmében az első osztályra jelentkező minden tanuló felvételi vizsgálatot köteles tenni.

A közép kereskedelmi iskola első osztályába felvételt azonos növendékek, aki a gymnasium, reál vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel elvégezték, vagy pedig a 14 éves kort betöltötték és az említett osztályokra előirt tantárgyakból a felvételi vizsgálatot sikerrel leteszik.

A középkereskedelmi iskola második illetve harmadik osztályába oly növendékek vétetnek fel, akik intézetünkben, vagy valamely kereskedelmi akadémia, vagy kereskedelmi középiskola első illetve második osztályát elégséges eredménnyel elvégezték.

A műasztalos tanműhelybe a gymnasium, reál vagy polgári iskola harmadik osztályát sikerrel elvégzett növendékek jelentkezhetnek felvétel végett.

Tandij a polgári iskolánál s a műasztalos tanműhelybe járó növendékeknek 6 frt, a latinnyelvre járóknál 10 frt, a közép kereskedelmi iskola hallgatóinál 15 frt; azonkívül minden növendék kivétel nélkül tartozik fizetni 50 krt az ifjúsági könyvtárra és 50 krt az értesítő nyomtatási költségeire. Szegénysorsú, szorgalmas és jóviselű tanulókat a tandíjzétés alól felmentetnek, ha a beiratás alkalmával az illetékes községi előjáróságtól kiállított szegénységi bizonyítványt mutatnak fel az intézet igazgatóságánál.

Szorgalmas, jó viseletű, szegény tanulókat az iskolai segélyegyesület részéről tankönyvekkel ellátatnak. Ez érdemben a szükséges könyvek jegyzékét tartalmazó irat Kiss Lajos polgári iskolai tanár urhoz, mint az ifjúsági segélyegylet elnökéhez, adandó be.

A növendékek szülei, vagy azok helyettesének kíséretében tartoznak a beiratáskor megjelenni.

Az ünnepélyes „Veni Sancte” szeptember 4-én reggel 7 $\frac{1}{2}$ órákor lesz a helybeli plebánia templomban, mely után a szabályszerű előadás megkezdődik.

Zala-Egerszeg, 1886. augusztus 20-án.

Az intézet igazgatósága.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Ő Felsege a király születésnapja alkalmából f. hó 18-án reggel 9 órákor ünnepélyes hálaadó isteni tisztelet tartatott a helybeli plebánia templomban. Az ünnepélyes misét dr. Horváth Károly apát-plebános úr önagsága tartotta a segédlelkész urak segédkezése mellett. A hálaadó isteni tiszteleten szép számmal volt képviselve a megye tisztikara, a kir. törvényszék, kir. járásbíró, kir. ügyészség, kir. adófelügyelőség, kir. tanfelügyelőség, városi tisztikar, a z-egerszegi ügyvédi kamara, a polgári és népiskola tanestülete. A hivatalos személyeken kívül a templom telve volt ájtatoskodó közönséggel.

A zala-egerszegi alsó-fokú ipariskolai bizottság f. hó 15-én tartott ülésén mindenekelőtt felolvastatott a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnak az ipariskolák költségvetéseinek elkészítése tárgyában kiadott rendelete, melynek alapján az 1886. tanévre a következő költségvetés lett megállapítva: Kiadások: a) öt tanítónak a 150 frt = 750 frt; b) iskola szolgáinak 20 frt; c) 4 ül fára 48 frt; d) nyomtatványokra 20 frt; e) világlátásra 35 frt; f) szegénygyermeknek könyvei, rajz- és írószereire 35 frt, a kiadások összege 908 frt. Erre fedezetül szolgál: a) államsegély 200 frt; b) büntetéspenz 60 frt; c) 100 tanuló után tandíj a 2 frt = 200 frt; d) város által pótlendő 448 frt. — A megállapított költségvetés elfogadását végezték a képviselő testülethez s onnan az államsegély elnyerhetése végett a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz felterjesztetik az 1886. évi eddig a városi tanács által még fel nem terjesztett költségvetéssel, valamint az 1885. tanévi ipariskolai számadással egyetemben. — Udvardy Ignác polgári iskolai igazgató elfoglaltsága miatt az ipariskolai igazgatói állásról lemondván, helyette az ipariskolához igazgatónak Udvardy Vince polgári iskolai rajztanár úr választatott meg, aki egyúttal az ipariskola részére szükséges nyomtatványok beszerzésével megbízott. — Az ipariskolai bizottság a múlt évben működött tanítókat

választotta meg újból tanítóknak, egyúttal kimondá határozatilag, hogy az órák ugyanolyan időben tartandók, mint az elmúlt évben. A beiratás határnapjait szeptember hó 5. és 12-ike tűzetett ki, mikor is délután 2 órákor a polgári iskola I. osztályában eszközöltetnek a beiratások, míg a szabályszerű tanítás szeptember 15-én veszi kezdetét. — A megválasztott igazgató az ipariskolai bizottságban a tanestület képviselője lévén, a tanestület új képviselő választásra felhivatik.

Gyászír. Vettük a következő gyászjelentést: Gyarmathy Eszter mint neje, Gyula, Jolán, Erzsé, István, és Emma, mint gyermekei, Thamm Frigyes és Szilágyi Lajos mint vők gyászolják Bakó Samu földbirtokost, a ki munkás életének 65-ik évében lesújtó hirtelenséggel szívzélhűdésben folyó hó 18-án este 10 órákor hunyt el. A boldogultnak hült tetemei f. h. 20-dikán délután 4 órákor fognak a helybeli sírkertben az ág. ev. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra tétetni. Kelt Felső-Rajkon 1886. aug. 19-én. Béke lengjen porai felett!

Segély tűzkárosultak részére. A m. kir. belügy-miniszterium a sümeghi tűzkárosultak részére 300 frt, a polai tűzkárosultak részére pedig 150 frt segélyt utalványozott.

A zala-egerszegi felső leányiskolánál az 1886. tanévi beiratások aug. 31 és szept. 1—3. napjain tartatnak d. e. 9—12 óráig a polgári iskolánál az igazgatóság irodában; az ünnepélyes „Veni sancte” szept. 4-én d. e. 7 $\frac{1}{2}$ órákor lesz a helybeli róm. k. plebánia templomban. Tandij 4 frt; 50 kr. könyvtárra, 50 kr. az Értesítő nyomtatási költségeire fizetendő. — Az intézet igazgatósága.

Értesítés. A zala-egerszegi alsó-fokú ipariskolai bizottság ezennel közhírré téteti, miszerint az iparos tanuló 1886. évi tanévre szóló beiratása f. é. szeptember hó 5-én és ugyanezen hó 12-én délután 2 órákor fog a polgári iskolánál eszközöltetni, a rendes tanítás pedig ugyanezen hó 15-én esti 7 órákor fog megkezdetni. A tandíj egész évre 2 frt, melynek fele szeptember hó 15-ig, másik fele pedig a tanév közepén, február hó 1-én a városi pénztárnál fizetendő. A lefizetett tandíj után nyerendő nyugta a tanítás kezdetén előmutatandó. Mint-hogy az iptörvény 82. §-a szerint az iparos tanonc mindaddig, míg tanideje az iparos mesternél tart, köteles iskolába járni: felhivatnak Zala-Egerszeg város területén lakó iparos mesterek, hogy tanulóikat a kitűzött és a törvény által elrendelt időben beiratni és őket a rendes iskola látogatására szoritani annál is inkább kötelességüknek ismerjék, mert ellenkező esetben az iptörvény 157. §-a szerint 20 frttól 200 frtig terjedhető pénzbírsággal fognak büntetenni. Kovács Károly bizottsági elnök. Paukovich György bizottsági jegyző.

Tanítónői pályára készülők figyelmébe ajánljuk a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnak a kir. tanfelügyelőségekhez intézett körrendeletét, mely szerint ezen túl a tanítónőképezdekbe csakis oly jelelték vétetnek fel, kik a szükséges iskolai előkészütséggel mellett életük 14. évét már túlhaladták; 18-ik életév betöltése előtt tanítónői képesítő vizsgálatra nem lehet menni, ez irányú kérvények egyszerűen visszautasítandók. Végül minden oly tanítónő jelet, aki az 1877. évi július hó 13-án 10998. sz. a. kiadott miniszteri rendelet 2. §-a szerint tanítónőképzésre magán uton készült, hiteles bizonyítvánnyal köteles kiutatni, hogy valamely nyilvános tanítónőképezde gyakorló iskolájában vagy legalább, mint magánnevelő tanítónő, gyakorlati tanítással egy évig foglalkozott. Csak is ezen feltételeknek megfelelő tanítónő jelet becsatolható képesítő vizsgálatra. A miniszter ezen rendelet kiadására ama körülmény készítette, hogy az utóbbi években feltűnően szaporodik azon növendékek száma, kik tanítónői pályára szánják magukat s akik a tanítónői oklevelet az annak megszerzésére megkivántató idő előtt szeretnék elnyerni.

A soproni kereskedelmi akadémiánál az 1886. tanévi beiratások aug. 30—31. és szept. 1—2. napjain eszközöltetnek d. e. 8—12-ig az intézet saját helyiségében (Szécsenyi tér 21. sz. földszint jobbra.) Ez intézetet, melyre magyarosítás tekintetéből szép feladat vár s hivatala van a bécsi hason intézetekbe nagy számmal menő magyar ifjakat itthon hazafias nevelésben részesíteni, ajánljuk olvasóink figyelmébe. — Az intézetre vonatkozó tudnivalókat helybeli előfizetőink a csatolt mellékleten olvashatják.

Tatrafürdőben az intézet igazgatóságától nyert értesülés szerint augusztus hó 25-től a szobák jelenlegi árát felnyire szállítják le, úgy, hogy 50 krs szobák is lesznek kaphatók; a legszebb, legkényelmesebb berendezésű szobák ára pedig 1 frt 25 kr. lesz. A fürdés szintén tetemesen olcsóbb lesz. Az élemezést illetőleg teljes ellátás, tehát reggeli, ebéd (négy tál étel) s vacsora naponként 1 frt 50 kr-ért lesz kapható. Az ország összes vasúti vonalain szeptember hó végéig érvényes menet-téti fürdő-évad jegyek adatnak ki 33% árleengedéssel.

Kutba esett. Béres György szent-lőrinczi lakosnak más fél éves Kati nevű leánya f. hó 11-én este felé az utcán levő kutba esett és bele fulladt.

Elgázolás. Hermán József barabási lakosnak hét éves Kálmán nevű fia f. hó 13-án délelőtt a Vasvárra menő bucsusokat Baksáig elkísérte. Midőn itt egy bolt előtt elhaladt, Körnendi József pórszombati lakosnak a szekér elé fogott két lova felügyelet nélkül az utcán állt s valamitől megijedvén, elszaladtak és Hermán Kálmán hét éves fiát elgázolták úgyannyira, hogy a szerencsétlen gyermek azonnal meghalt.

Öngyilkosság. Szent-gróthi illetőségű Horváth Lajos 20 éves szíjgyártó segéd f. hó 16-án délután 1—2 óra között a Keszthely városi úgynevezett Szent-Miklós temető mellett magát egy kisebbféle kétesüví pisztolyal meglötte és mire a közelben volt két szemtanú hozzá sietett, már összerogyott és rövid hörgés után meghalt. A nála talált és anyjához címzett levelében azt írja, hogy agyonlővi magát s öngyilkosságának okául megutált mesteriségét hozza fel.

A Strído városi m. kir. állami elemi népiskola értesítője az 1886. tanévtől megjelent. Közli Kovács Gyula

la áll. isk. igazgató tanító. Az értesítő közli a lefolyt év eseményeit, a tanestületet, mely négy rendes tanító és egy hitoktatóból áll. A négy osztályú fiú és öt osztályú leányiskolában volt 73 fiú és 41 leány.

Uj elméleti és gyakorlati Zongora iskola jelent meg Rózsavölgyi és Ta. es és kir. udvari zenemű-kereskedésében Budapesten. Irta és a nagy zenehősök Bach Seb., Beethoven Lajos és Mozart W. A. emlékének ajánlja Schwarz Vencel. Magyarra fordította: Ság József. A kezdő foktól a legmagasabb kiművelésig a zeneirodalom mesterműveinek felhasználásával. Első kötet, első rész. Ara egy frt. Be van vezetve és ezen iskola szerint tanítanak a „Nemzeti zenedében és a „Budai zeneakadémiában.

Az Egyetemes Regénytár második évfolyama most indult meg Ohnet György, a Bányászati és Kohászati Miniszterium által kiadott „Crotz Mort grófuok” című kitéző regényével, mely semmiben sem áll mögötte a világhírű szerző előbbi műveinek, lélektani festés és megkapó jelenetek tekintetében pedig felül is mulja azokat. A budapesti Singer és Wolfner cég, az Egyetemes Regénytár kiadója, e mű kiválasztásával is csak újabb bizonyítékot adta annak a kiváló műgondnak, melyet az annyira sikeresnek bizonyult vállalatra fordít. Nem kevesebb mint tizenhét kötet jelent meg ez első évfolyamban s oly írók, mint Ohnet, Feuillet, Conway, Peyrebrune, Eckstein, hazai jelesek közül Mikszáth Kálmán, Tolnai Lajos, Petelei István, Beniczky Lenke, vannak benne képviselve csupa válogatott művekkel, melyek már egy egész, nemcsak külsőleg díszes, de belső értékkel is bíró kis házi könyvtárt képeznek. Mindez kellő biztosítékot nyújt arra, hogy az új folyam is teljesen meg fog felelni a várakozásoknak s hogy a közönség tovább is hathatós pártfogásában fogja részesíteni e derék vállalatot, mely egy a nyújtott művek kitézőségénél, mint a könyvek díszességénél és olcsóságánál fogva valóban égető pótolt s egy rég érzett szükségletet elégített ki. Egy-egy piros vászonba kötött, csinos kötetnek az ára 50 krajcár. Melegen ajánljuk a kitéző vállalatot olvasóink figyelmébe. — Bizony e piros könyvek egy családban se hiányozzanak!

Olvasó kör szépirodalmi regény folyóirat 18. füzeté megjelent s a Rejtélyes kéz című történeti regény befejezését tartalmazza. Irta Rischebourg Emil, Egy-egy füzet ára 25 kr. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Kapható a kiadónál Kormányos Rozánál Budapesten (Stáció u. 31. sz.)

Mi illik és mi nem illik. Irta Mélécsai. Olcsó népkönyv. Ara 30 kr. Hasznos tudnivalók a társadalmi érintkezésben és utmutató társaságokban és magán körökben divó ros szokások és fergeségek elhagyására. Kiadta Robiczek Zsigmond Budapesten.

Remény cím alatt Hajóssy Kr. György szerkesztése és kiadásában új társadalmi, szépirodalmi és ismeretterjesztő, díszes kiállítású, illusztrált hetilap fog szeptember elején megindulni jó nevű munkatársak közreműködésével. Hetenként két iv terjedelmű, valamint kisebb alakban, mint az „Ország-Világ”, finom velin papíron. Ara egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyed évre 2 frt. A díszes kiállításról a jó hírnevű Pallas nyomda kezeskedik. A szerkesztő-kiadó hivatal Budapesten IV. kerület, ferenciek bazárja épület van. hova az előfizetések, valamint a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Az elhízás és gyógyítása; írta dr. Bruck (Hidasi) Pál (Budapest Singer és Wolfner) ára 60 kr. Nem egy ember ajkáról halljuk azt a keserű panaszt: „Valóságos teher nekem az élet!” s ha részvételt tudakoljuk élet-unságának okát, fájó tekintettel néz végig saját természetén, mely a karcuságnak éppen ellenkezőjét mutatja. Igaz, hogy Julius Caesar szeretete magát kövér embe rekkel körülvenni, de az elhízottakat talán ő is inkább sajnálta, mint kedvelte. Szóval, az elhízás minden körülmények közt olyan baj, mely úgy azt sújtja, akire teherként nehezül, mint környezetét is. Igazi elismerésre tarthat tehát igényt oly művészek, mely szellemesen és népszerű módon adja elő, hogyan lehet az elhízásnak utját állni; vagy a már meglevő teherrel szabadulni. Dr. Bruck ur művészeké erre igényt tarthat s így a hízára hajlammal bírónál házi tanácsadónak is beválik. Bevezetésül a táplálkozás élettanát ismerteti röviden a szerző.

Ausztriai és magyarországi képviselő választókerületek terképe — tervezte és kiadta gróf Kreith Béla. A munka a monarchia mindkét félében lévő összes választó kerületek politikai pártállását szemléltetőleg tárja elénk a kerületek követeinek nevével együtt. A kiadó a munka tiszta jövődelmét a magyar iskola egyesületnek adományozta és 100 frtot már be is küldött, hogy ezt egy, Bécsben felállítandó s már égető szükségé vált első magyar népiskola alapítására fordítsa.

NYILTTÉR.)

Nyilatkozat.

Alulirt kijelentem, hogy a „Zalamegye” című lapnak folyó évi 33. számában Bogay Jenő úr ellenében tett azon nyilatkozatomat, hogy őt gyáván neveztem, ezennel visszavonom, amennyiben a köztünk fentforgott ügyet teljesen tisztáztuk és így jelezett nyilatkozatom idő előtti volt.

Zala-Egerszegen, 1886. augusztus hó 15-én.

Börmches Emil.

Nyáry Kálmán tanu.
Ocskay Károly tanu.

Nyilatkozat.

Mint-hogy két hitelt érdemlő tanú határozott kijelentése szerint a „Zalamegye” című hirlap 33. számában Höhn Vilmos úr ellen tett nyilatkozatom tévedésen alapszik, amennyiben nevezett úrra nézve személybeni

tévedés folytán sértő félnek véltem, ennél fogva Höhn Vilmos úr személyére vonatkozó „gyáva” kifejezést ezennel visszavonom és egyben Höhn urat illetően a nyilatkozatot tárgytalanná nyilvánítom.

Zala-Egerszeg, 1886. évi augusztus hó 16-án.
Bömcsh Emil.

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

Hirdetések.

Hirdetmény.

Az Eszterházy hercegség alólírott főbérnöksége részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint —

Tamasiban (Tolnamegye) a bor mérési jog (nagyvendéglő és felső korcsmában) három, esetleg hat egymásután következő évre;

Tamasiban a sör és pálinka mérés: **Miklósvarott** bor, sör pálinka mérési jogok 3 évre a

Tamasiban 1886. szeptember hó 5-én tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fognak adni. A bérlet kezdete 1886. november 1-eje, míg a tamásii bormérési jog 1887. január 1-én veszi kezdetét. Béreni szándékozók a kikiáltási árak 10%-át az árverés megkezdése előtt bánatpénzül tartoznak letenni. Bővebb felvilágosítást ad **Hirsch Ignác** úr **Tamasiban**, hova is a zárt ajánlatok küldendők.

Tamási, 1886. augusztus hó 9-én.

Tamásii főbérnökség.

Fényképészeti műterem.

Bátor vagyok a nagyérdemű közönségnek Zala-Egerszeg, Rechnitzer szappanos-féle házában levő

fényképészeti műtermemet

újból ajánlani és megjegyezni, hogy még csak rövid ideig szándékozom itt maradni. —

A fényképek kitűnő kiviteléért kezeskedem; kevéssel ez ideig a legnagyobb és leglátogatottabb fényképészeti műtermekben segédként tevékeny részt vettem.

A környéken lakó földbirtokos urak részére bátor vagyok megjegyezni, hogy **egy új készülékkel** rendelkezem, mely kitűnően alkalmas **csoportok, gyermekek, tájképek, valamint állatok**, mint lovak, kutyák stb. levételére és kívánatra e célból vidékre is a legnagyobb készüléggel kirándulok. —

Kitűnő tisztelettel

Vainberg M.

fényképész Bécsből.

Férfi és gyermek ruha raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy a felhagyott rövid és diszmnű áru cikkek helyett üzletemet

egy teljesen felszerelt férfi és férfi gyermek ruharaktárral kibővítettem.

E cikkeket részint Budapesten, részint Bécsben jeles gyárakból vásárolván, azon kedvező helyzetben vagyok, hogy jó minőségű és díszes kiállítású áruimat a legjutányosabb áron adhatom.

Üzletemben előforduló egyéb cikkeimet is, nevezetesen **cipókat, kalapokat, fehérneműket** stb. a n. é. közönség becses figyelmébe bátorodom ajánlani, biztosítva az eddigi gyors és pontos kiszolgálásról.

Azon reményben, hogy a n. é. közönség irányomban eddig tanúsított bizalmát a jövőben is — üzletem kibővítése alkalmából — nyilvánítani fogja és szíves látogatását kérve, maradok

Z.-Egerszeg, 1886. augusztus 12.

teljes tisztelettel

GOLDNER JÁNOS.

Első minőségű

valódi pugliai

GÉPOLAJ

(Olivenöhl)

a legjutányosabb áron kapható

Rosenthal Ignác és fia-nal

ZALA-EGERSZEGEN.

LEGJUTÁNYOSABB
ÁR.

Világ posta szétküldés.

Legjobb, legalkalmasabb
beszerzési forrás.

PONTOS
KISZOLGÁLÁS.

Közvetlen Hamburgból.

Kávét, theát, delicát árúkat nagyban

ajánljuk az alábbi árakon, amint ismeretes a legjobb minőségben, porto mentesen, utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett.

A kávék pörkölés nélkül, zsakokban 600 mal elátva, 5 kilo = 10 vámfont		5 kilo Java, zöld, erős, ízletes 5 frt 10 kr.	
5 kilo Bahia, józsa	3 frt 00 kr.	Arany-java, szerf. finom	5 " 30 "
Rio, finom erős	3 " 60 "	Portorico, zamatos, erős	5 " 50 "
Santos, kiadós, erős	4 " 00 "	Gyöngykávé, igen finom	5 " 75 "
Cuba, zöld, erős, fényes	4 " 30 "	Menado, szerfelett	6 " 50 "
Moeca-gyöngy finom	4 " 20 "	Arab-Moeca, igen	7 " 20 "
Ceylon kékcs, zöld, erős	5 " 00 "	Theák finom kínai csomagokban:	
Gőzzel pörkölt-Glanz kávé napenként		Congo finom zamatos 1 kilo	2 frt 60 kr.
fris 4 es három negyed kilo 4.55, 5.10, 5.40,		Souchong szerfelett finom 1 kilo	3 " 70 "
5.95, 6.80 kr., egy negyed evig tartható,		Család thea Melange	4 " 20 "
igen kiadós		Matjes (új, fin. mintegy 30 db)	2 " 05 "
RUM Cuba, igen finom 4 liter 3 frt 05 kr.		Hering (5 kilo hordóban 25)	2 " 60 "
" Jamaicai 4 frt 20 kr.		Delicates-Söhéringek 400	1 " 65 "
" régi 8 frt 30 kr.			

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedély.

A hamisítatlan, jó árúért, kezesseget vállalunk.

Árjegyzékek a vámilletékgjegyzékekkel együtt ingyen küldetnek.

ETTLINGER & Co. HAMBURGban.

Máriaczei gyomorcsöppek.

Kitűnő hatású szer

a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy
Főállmulhatatlan étvágyhiány, gyomor- gyöngység, rossz illatú felekezett, fellövődés, savanyu felbőffés, köhika, gyomorhurut, gyomorfégés, homok- és daraképződés, tulajdógos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, felfújás stb. a gyomortól eredő, gyomorfégés, székszorulás, a gyomornak étellekkel és italokkal való túlterhelése, giliszták, lép-, máj- és aranyeres bántalmak esetében.
Egy üveges ára használati utasítással együtt 25 kr.
Központi szétküldés Brady Károly gyógyszerész által Kremsierben (Morvaország).
Kapható minden gyógyszerárban.
Óvás! A valódi mariaczei gyomorcsöppeket sokat hamisítják és utánozzák. A valódiság jeleül minden üvegnek piros, a fenti védjegyvel ellátott borítékba kell gönyölve lennie és a minden üveghez mellékelt használati utasításon meg kell jegyezve lennie, hogy az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomtatott.

Fertőztelenítő szerek.

Carbolsav	—	1 kilo 50 kr.
Carbolsav	—	1 kilo 30 kr.
Szobára	—	1 üveg 50 kr.
Vasgálicz		

Ugyazinté kitűnőnek bizonyult sertés mentő por adagja 10 kr.

Kapható Kaszter Sándor

gyógyszertárban

Zala-Egerszeg.

Petánczi „Széchenyi forrás”

Magyar honi termék.

Európa legrészén savdusabb Natron-Lithion tartalmu **GYÓGY- és ÉLVEZETI SAVANYÚVIZE.** Kétszer annyi ásványtartalmu, mint Giesshübl, — és dúsabb valamint kellemetesb izlésű, mint a radaini steier termék.

VEGYÉSZILEG MEGVIZSGÁLTATOTT: ZALA-EGERSZEG, — Bécs, — Budapest és Berlinben.

KITÜNTETVE: Triest, Bécs és Budapest **nagy éremmel.**

Legkitűnőbb asztali víz és tekintélyes orvosok által ajánlva.

A következőkben van szerencsém a „petánczi Széchenyi forrás” tartalmáról szóló Bernát J. polytechnikumi főtanár utáni számszerinti vegyelemzést a nagyérdemű közönségnek azon megjegyzéssel b. tudomására hozni, hogy ennek eredetije irodámban Petánczon betekinthető.

Petánczi Széchenyi forrás vegyelemzése Bernát J. m. kir. polytechnikumi főtanár után:

Szénsav	—	48-214	Szénsavas Mészöld	—	6-553	Kénsavas Natron	—	1-145
Szénsavas Natron	—	30-894	" Magnesia	—	2-759	Kovasav	—	0-818
" Lithion	—	0-190	Clornatrium	—	7-281	Összes tartalom		97-854

Az állandó alkatrészekben foglalt szénsav tartalom: 14-330

Kitűnő tisztelettel

Vogler József

a petánczi Széchenyi forrás tulajdonosa és zalamegyei földbirtokos.

Magyar vállalatomat t. honpolgártársaim becses pártfogásába ajánlom.

A petánczi magyar savanyúvíz megvásárlásánál kiválóan Zala-Egerszeg, ahol e tekintetben egyrésztől a csempe eti szédélgés legnagyobb mérvben üzetik, t. honpolgártársaimat van szerencsém figyelmeztetni, hogy a parafán — az üveg tartalma felé fordított alrészén „Petáncz” cím van beégetve, és erről legbiztosabban felismerhető. — Tudomásomra jött, hogy Müller József ur zala-egerszegi lakos a „petánczi Széchenyi forrás” savanyú víz ársítását a szokásos városi nyilvános uton hirdette, ami azonban tudomásom és akaratom nélkül történt.

Kitüntetett:
 A gráci 1880. évi orsz. kiállításon elismerési oklevéllel.
 A triezsi 1882. évi kiállításon bronz-éremmel.
 A bécsi 1883. é. nemzetk. gyógyszerész. kiállításon ezüst-éremmel.
 A torontál-megyei gazdas. kiállításon 1884-ben ez. díszoklevéllel.
 A budapesti 1885. évi orsz. kiállításon a nagy éremmel
 haladás- és versenyképességért.

A MOHAI
ÁGNES
 FORRÁS

hazánk egyik legszénsavdúsabb

SAVANYUVIZE

kitűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajaiban. Általában a víz mindazon kóroknál kiváló figyelemért érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozásafüvészes.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

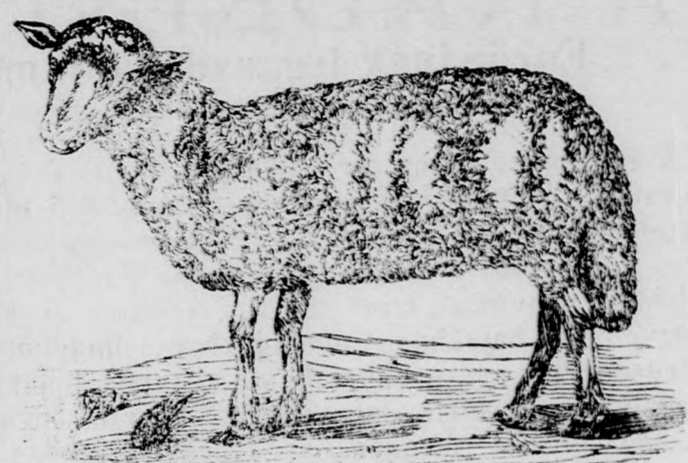
Kizárólagos főraktár **Édeskuty L.** m. kir. udv. szállítónál Budapesten.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az 1885-ik évi elszállítás

palack **1.800,000** palack.

Zala-Egerszegen raktár: Fenyvesi Miksa urnák; továbbá kapható Heinrich W. és L. és Weisz Jónás mokaöcsese uraknál.

Tenyészhuh eladás.

Mintegy 1000 darab különféle nemű — közepfinom posztógyapjas, egészséges juh — családú osztály miatt jutányos árért eladó: — az ürök esetleg mészáros uraknak is alkalmasak. — Értekezhetni a tulajdonos Csabý Lajos birtokosnál Söjtörön.

Nestlé II. gyermeklisztje.

15 évi eredmény.

21 kitüntetés, melyek közt 3 tisztelet okmány és 8 arany érem van.

Számos bizonyítvány a legelső orvosi tekintélyektől.

Tökéletes tápszer kis gyermekek számára.

Pótléka a hiányzó anyatejnek, megkönnyíti az elválasztást, könnyen és tökéletesen emészthető, minél fogva felnőtteknek is, kik gyomorhajban szenvednek, mint tápszer legjobban ajánlható.

A számos hamisítás meggátlására minden dobozon rajta van a feltaláló Nestlé Henri s a fedél etikettjén a központi raktárnak Berlyak F. aláírása.

Egy doboz 90 kr.

Nestlé Henri condensált teje.

10-2. Egy adag 50 kr.

Raktár: Zala-Egerszegen Kaszter Sándor gyógyszerertárban. Kapható továbbá Magyarország minden gyógyszerertárban és gyógyanyagok kereskedésében.

A RADEINI SAVANYUVIZ

Európának leggazdagabb natron-lithion tartalmú savanyúvize.

Mint gyógyviz

gazdag **szénsav** és **natron** tartalmán kívül a radeini savanyúvíz kitérő jelentékeny mennyiségű **lithion** tartalma által, melyet ily nagy mennyiségben semmi más ásványvízben sem találhatni.*) Ennélfogva a radeini savanyúvíz, mint valódi gyógyszer ajánlható **köszvényes bajokban, epebajokban, húgyhólyag-betegségeknél, vese-kőbajoknál, aranyér bajokban, görvélykőrnél, mirigydaganatoknál, szerfeletti nyálka képződéknél, sárgaságban, bélrekedésekben stb.**

Mint asztaliviz

nagy mennyiségű **szénsav** tartalmánál, **kellemes-savanykás ízénél** és **kitérő pezsgésénél** fogva igen

ajánlható, mint **üdítő-ital**. Még a gyermekek is szívesen iszák akár egyedül, vagy tejjel, savóval, gyümöleslével. **Borral** vagy **cimromlével** és **cukorral** keverve, igen kellemes, erősen pezsgő ital gyanánt szolgál, úgy hogy „**ásvány-pezsögének**“ nevezik.

Radein, mint gyógyhely.

A radeini fürdők kitérő hatásúak, a **köszvény- és nőbajokban, aranyér bantalmaknál gyomorhajokban, epebajokban, húgyhólyagbetegségeknél, vesekőbajokban.**

Egy szoba egy napra 30, 40, 50, 60 kr.

Egy fürdő 30 kr.

Összehasonlítása a radeini savanyúvíznek más savanyú vizekkel.

A forrás neve	Radeini	Petáncai	Mohai	Gieszhübi
A vegyelemző neve	Mittereger és Reibenschuch	Bernát	Lengyel	Schneider
Állandó alkatrészek 10,000 részben	48-639	49-450	17-617	12-231
Félig kötött és szabad szénsav	43-158	30-999	30-723	25-201
Összesen	91-797	80-449	48-349	37-432
Némely forrás tulajdonos alkalmazásba veszi az eddig nem gyakorolt módot, hogy az állandó alkatrészekhez számítják a kötött szénsavat is, ezen módszer szerint az összehasonlítás eredménye	107-582	97-210	55-623	41-886

Főraktár Fenyvesi Miksánál Zala-Egerszegen.

Kapható Zala-Egerszegen: Heinrich W. és L.-nél és más fűszerkereskedésekben, Sümeghen: Wirth Edénél, Szent-Gróthon: Németh Zsigmondnál, Tüskevár ott Östreicher Salamonnál.

*) Egy liter radeini savanyúvíz 0.06 gramm kétértékű szénsavas lithionot tartalmaz, oly adagot, mely kezdetben nem könnyen haladható túl. Minő értéke van ezen bámulatos erejű alkalinak, mint gyógyszernek, bizonyítják Garrod kísérletei, melyek mindenütt megerősítést nyernek. Ő ugyanis csont- és porc-darabokat, melyeket köszvény betegségben szenvedettektől vett és melyek egészen be voltak fedve húrsavas natronnal, egyenlő erősségű kali, natron és lithion oldattal leöntött az első két oldalnak semmi hatása sem volt, az utóbbinak hatása pedig oly hatalmas volt, hogy a köszvény lerakódványoktól imprágnált csontdarabok rövid idő alatt az égvényektől egészen szabadokká lettek. Ez vezette őt arra, hogy kísérleteket tegyen szénsavas lithionnal köszvénybetegségeknél, melynek lerakódványai csakhamar esékélyekbe lettek és végre egészen megszűntek; kísérletek, melyeket más orvosok tettek, hasonló eredményre vezettek. — (L. Garrod, Binz, Nothgel, Schreff, Niemayer stb. műveit).

1996. tkv. 1886.

Arverési hirdetmény.

Az alsó-lendvai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Zalamegy összesített arvatára** végrehajthatónak **Kovács József és neje Heder Verona** pákai lakos végrehajtást szenvedő elleni 125 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az alsó-lendvai kir. járásbíróság területén lévő, Páka községében fekvő, a pákai 66. sz. tjkvben A 1. 2—3 sorsz.

alatt felvett és 28 frtra becsült; ugyanezen tjkvben A 1 sorsz. a. felvett és 232 frtra becsült, továbbá a pákai 242. sz. tjkvben A 1—3 sorsz. a. felvett és 18 frt; 54 frt; és 33 frtra becsült ingatlanokra az árverést fentebb elősorolt ezennél megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1886. évi október hó 8-ik napján délelőtti 10 órakor Páka községében a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagy készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal azámított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíróság telekkvi hatóság, Alsó-Lendván, 1886. évi június 11-én.

Nábraczký Lajos
kir. aljbíró.

40 éven át kipróbált

Anatherin száj-víz

dr. POPP J. G. cs. kir. orvostól.

Bécs. I. Bognergasse 2.

Orvosi bizonyítványok:

Prof. OPPOLCZER, kiérdemült rector magnificus, professor a cs. kir. klinikán Bécsben, cs. kir. udv. tanácsos stb. Megvizsgáltam az ön **Anatherin szájvizét** s azt ajánlásra méltónak találtam.

Prof. DRASCHE, a valódi Anatherin szájvizet orvosi gyógyszer-tálynál a cs. kir. köz-kórházban kísérletileg alkalmazta, és azt igen célszerű és kitérőnek nyilvánította.

Dr. KAINZBAUER, cs. tanácsos, érdemült professor, én a **Popp-féle Anatherin szájvizet** betegemnek felette nagy számánál, **száj- és fogbetegségeknél** rendkívüli jó sikerrel alkalmaztam, miután annak vegytiszta alkatáról megvagyok győződve.

Még az idült hurutoknál is felettébb jó hatással van a megtámadott **száj, torok és gége** részeknek a **Popp-féle Anatherin szájvizet** való megérítésnek.

Prof. SCHNITZLER a **Popp-féle Anatherin szájvizet** a **száj, nyak és a torok** ür betegségeinél, mint szinte a **foghas** betegségeinél mindenkor a legnagyobb sikerrel alkalmazta.

E kitérő tulajdonságainál fogva mindenütt méltán kiérdemelt elismerésben részesülő **Popp-féle fogszerek** valódi és friss minőségben

KAPHATÓK: Z. Egerszegen Kaszter S., Unger D. Szt.-gróthon Botty Péter, Kesztheyen Braun P., Sümeghen Stámborsky L., Tapoczán Glázer S., Alsó-Lendván Kiss Béla, Mura-Szombathban Böles Béla, Vasvárott Bertalanfi V., Körmenuden Boor Béla és Sonnenveld örökösének gyógyszer-táráiban.